

HRVATSKA RIJEĆ

LIST ZAJEDNICE HRVATA U MAKEDONIJI

LISTOPAD 2007. g. BR.18

U POVODU SPORAZUMA O MEĐUSOBNOJ ZAŠTITI MANJINA IZMEĐU RH I RM

PAPIR KOJI ŽIVOT ZNAČI

Potpisom šefova hrvatske i makedonske diplomacije mr.sc. Kolinde Grabar Kitarović i Antonija Miloškog 13. listopada u Splitu, stavljena je točka na jednogodišnje intenzivno pregovaranje i usuglašavanje stavova Republike Hrvatske i Republike Makedonije oko Sporazuma o zaštiti hrvatske manjine u RM i makedonske manjine u RH. Ovim važnim dokumentom uredena su pitanja poput budućeg prava na izražavanje, očuvanje i razvijanje nacionalnog, kulturnog, jezičnog i vjerskog identiteta dviju manjina, zatim mogućnosti izučavanja njihovih materinskih jezika u okviru obrazovnog sustava dviju zemalja, kao i trajno rješavanje financiranja i sudjelovanja u javnom životu u sferama vezanima za njihov manjinski interes.

Njime i jedna i druga manjina dobivaju mnogo: Makedoncima u Hrvatskoj na taj se način nadograđuje do sada dostignuti status, a jasno je

definiran i budući status Hrvata u Makedoniji. Sporazum je potpisana kao nastavak uspješne suradnje dvije zemlje koje su strateški partneri na putu prema Europskoj uniji i NATO savezu, a njime također dvije države uzajamno jamče, u skladu sa najvišim standardima, visoku razinu zaštite prava dviju manjina. Vrlo je bitno i što ovaj Sporazum otvara mogućnost zastupljenosti predstavnika dviju manjina u predstavničkim tijelima RH i RM i to na svim razinama. Sporazum je rađen u punoj suglasnosti

s relevantnim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i zaštite manjina. Posebno su tu važne Univerzalna deklaracija o pravima i slobodama čovjeka, Međunarodna konvencija o eliminiranju svih formi rasne diskriminacije, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, relevantni dokumenti Organizacije za europsku sigurnost i suradnju, Europska povelja o regionalnim i manjinskim jezicima, Okvirna konvencija o zaštiti nacionalnih manjina, itd. Ukratko, to je "papir koji život znači".

Prva ideja o njegovoj izradi rodila se tijekom službenog posjeta predsjednika Vlade RH, dr. Ive Sanadera Republici Makedoniji u svibnju 2006. godine. Hrvatski je premijer od svojih domaćina zatražio potporu u rješenju statusa Hrvata u Makedoniji, koji za razliku od Makedonaca u Hrvatskoj, nisu priznati kao nacionalna manjina, niti dobivaju bilo kakvu pomoć od države.

Pregоворi su na najvišoj razini nastavljeni tijekom službenog posjeta predsjednika Stjepana Mesića Republici Makedoniji u listopadu iste godine. Predsjednik Mesić je tom prigodom opovrgao neke makedonske medije koji

sujavljali kako navodno „Hrvati traže promjenu makedonskog Ustava“. To nije točno, rekao je predsjednik Mesić, i dodao kako naša strana samo želi da se u praksi riješi status hrvatske manjine, te da to ne mora ujedno značiti i promjenu Ustava, već se može riješiti i bilateralnim sporazumom.

Važno je reći da je ova hrvatska inicijativa od početka imala punu potporu aktualne makedonske Vlade premijera Nikole Gruevskog.

Makedonska je Vlada po hitnom postupku prihvatile prijedlog Sporazuma, kojeg su prethodno usuglasili eksperti tijekom posjeta ministra vanjskih poslova Antonija Miloškog Zagrebu u lipnju 2007. godine. U tom kontekstu vrlo je bitnu ulogu odigrao pomoćnik makedonskog šefa diplomacije, g. Saško Todorovski, koji je svojim efikasnim stilom rada ubrzao predviđenu administrativnu proceduru, poštujući pritom sve potrebne radnje.

S hrvatske strane cijeli posao je odradilo Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, putem Uprave za hrvatske manjine i iseljeništvo i Veleposlanstva RH u Skopju. Oni su u svom

poslu imali maksimalnu pomoć i potporu od strane Zajednice Hrvata u Republici Makedoniji, na čelu s predsjednikom ove krovne udruge, mr. sc. Snježanom Trojačanec.

Republika Hrvatska posjeduje bogato iskustvo na tom području, jer i sama manjinama na svom teritoriju osigurava prava u skladu s najvišim europskim standardima. Ovakve ili slične sporazume već smo potpisali, s Austrijom, Italijom, Mađarskom, Crnom Gorom i Srbijom, a s nekim od tih zemalja, poput Mađarske ili Srbije, utemeljen je i Mješoviti međuvladin odbor za kontrolu provedbe sporazuma.

I u ovom dokumentu potpisanim s Republikom Makedonijom predviđa se stvaranje takvog Mješovitog međuvladinog odbora, što će zasigurno osigurati da se Sporazum dosljedno provodi i u praksi. Vrlo je bitno i to što je predviđeno da u sastavu Mješovitog

odbora budu i predstavnici dviju manjina, što u praksi znači da će predsjednica ZHRM-a Snježana Trojačanec sigurno biti njegova stalna članica.

Prema podacima iz naše arhive i Pododbora za hrvatske manjine u europskim državama Hrvatskoga sabora, kao i nazočnosti naših predstavnika na brojnim skupovima Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj, Hrvatskoga nacionalnog vijeća u Srbiji, te Hrvatskoga građanskog društva u Crnoj Gori. Pratili smo njihovu političku borbu za stjecanje i očuvanje manjinskih statusa u zemljama gdje žive, pa zato možemo svjedočiti koliko su važni ovakvi sporazumi o međusobnim pravima manjina. Njima je u praksi uređeno sve najbitnije za jednu manjinu. Sada već davne 1994. godine, kada je osnovana Hrvatska državna samouprava u Mađarskoj, koja je nastala iz njihove prijašnje udruge - Saveza Hrvata u Mađarskoj. Danas oni u Budimpešti imaju luksuznu zgradu s desetak zaposlenih, a obilno su financirani od mađarske vlade. Upravo zahvaljujući sporazumu sa Srbijom, naša manjina u toj zemlji organizirana je u okviru Hrvatskoga nacionalnog vijeća, također s nekoliko zaposlenih, solidno financiranih od strane službenog Beograda. Dobro rade i hrvatske manjinske udruge u Austriji posebno u pokrajini Gradišće, u Italiji Hrvati imaju status tzv. „jezične manjine“ s društvima u Rimu, Trstu, Milatu i

pokrajini Molize, gdje je od 16. stoljeća opstalo nekoliko hrvatskih sela. Hrvati u Rumunjskoj imaju i svog predstavnika u Parlamentu u Bukureštu, a koncentrirani su u pet manjih mesta nedaleko od Temišvara. Glavna im je udruga Zajedništvo Hrvata iz Karaševa, kojem je već godinama na čelu prof. Milja Radan. Mogli bismo nabrajati i dalje, ali ono što je bitno svakako je činjenica da sve ovo što se danas radi u Skopju nije nikakva novina na ovim prostorima, već je dio suvremene europske suradnje demokratskih država na području zaštite manjina. Možemo s ponosom reći kako naša država Hrvatska kao članica Vijeća Europe i kandidat za punopravno članstvo u Europskoj uniji i NATO savezu sve ovo radi prije svega zbog sebe, uspijevajući se tako dokazati kao zemlja koja u potpunosti poštuje i primjenjuje europske standarde na ovom području. Nas veseli ako takvu politiku prihvata i naša druga domovina R. Makedonija, jer je to garancija mira i stabilnosti u regiji. Možda zvuči kao fraza, ali nije: manjine su doista most suradnje modernih europskih država. Zato ih treba čuvati, jer one u biti ne ugrožavaju nikog, a koriste mnogima.

Jedan je veliki mislilac rekao: „Odnos prema manjini u jednoj državi, ustvari, najviše govori o većini“.

Vjerujemo da je u pravu.

Redakcijski komentar

**Veleposlanstvo Republike Hrvatske
u Republici Makedoniji
Skopje, Mitropolit Teodosij Gologanov 44
Tel: +389 2 3248 170 , Faks: +389 2 3246 004**

Skopje: 18. listopada 2007.

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Republici Makedoniji na temelju članka 17. stavak 2. Zakona o popisima birača (Narodne novine 19/07) daje

OBJAVU O PRETHODNOJ REGISTRACIJI BIRAČA

Pozivaju se na prethodnu registraciju u Veleposlanstvo Republike

Hrvatske u Republici Makedoniji:
◆ birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a trajnije borave u Republici Makedoniji,

◆ birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a promjenili su prebivalište u inozemstvu (npr. iz SR Njemačke došli živjeti u Bosnu i Hercegovinu),

◆ birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a nisu upisani u

popis birača (osobe koje su postale punoljetne i sl.)

◆ kako bi mogli glasovati na izborima za Hrvatski sabor, koji su zakazani 25. studenog 2007. godine

Prethodnu registraciju za glasovanje u inozemstvu birači mogu obaviti u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Skopju, svakog radnog dana od 10 do 12 sati, najkasnije 14 dana prije izbora. U istom roku birači mogu

odustati ili promijeniti prethodnu registraciju.

Za prethodnu registraciju potrebno je predviđati važeću hrvatsku putnu ispravu, osobnu iskaznicu, domovnicu ili rješenje o primitku u hrvatsko državljanstvo.

Birači s boravištem na području Republike Makedonije, koji će se na dan izbora zateći u Republici Hrvatskoj,

trebaju se prethodno registrirati pri nadležnom tijelu u Republici Hrvatskoj (nadležno tijelo opće uprave grada Zagreba), koje vodi popis birača prema mjestu njihovog boravka u inozemstvu, ali tek nakon raspisivanja izbora.

Pregled popisa birača s prebivalištem u Republici Hrvatskoj dostupan je na internetskim

stranicama Središnjeg državnog ureda za upravu www.uprava.hr, a za birače bez prebivališta u Republici Hrvatskoj i s prebivalištem u Gradu Zagrebu u Središnjoj evidenciji popisa birača i birača upisanih u popis birača Grada Zagreba putem www.zagreb.hr

**Veleposlanik
Ivo Kujundžić**

TRADICIONALNO OBILJEŽEN DAN DRŽAVNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE

predstavnici diplomatskoga kora, državne vlasti, kao i članovi ZHRM. Sljedećeg dana u dugo očekivanom posjetu, povodom glavne svečanosti došle su saborska zastupnica gđa Zdenka Babić Petričević i primadona, gđa Ivanka Boljkovac. Tom prigodom, tijekom svečanog prijema u prostorijama ZHRM, gđa Zdenka Babić Petričević proglašena je počasnim članom ZHRM.

Glavna proslava ove godine je upriličena u Kazalištu manjina. Dok se živa u termometru opasno bližila 40-tom stupnju, u užarenoj atmosferi proslavu je otvorio zbor Dobra volja izvedbom himni. Usljedila je dodjela plakete saborskoj zastupnici Zdenki Babić Petričević za sve dosadašnje aktivnosti, upornu založbu i nesobičnu

potporu Hrvatima u Makedoniji. Zatim je krenuo nastup hrvatskog slavuja – sopranistice Boljkovac uz pratnju našeg maestra Ljubomira Brandjolice. Bogati repertoar i poznate hrvatske

ve godine proslava Dana državnosti RH u Skopju započela je 21. lipnja domjenkom u "Klubu poslanika" koji tradicionalno priređuje Veleposlanstvo RH. Vrućoj ljetnoj večeri ispunjenoj hrvatskom glazbom, delicijama i velikim brojem uzvanika, nazočili su

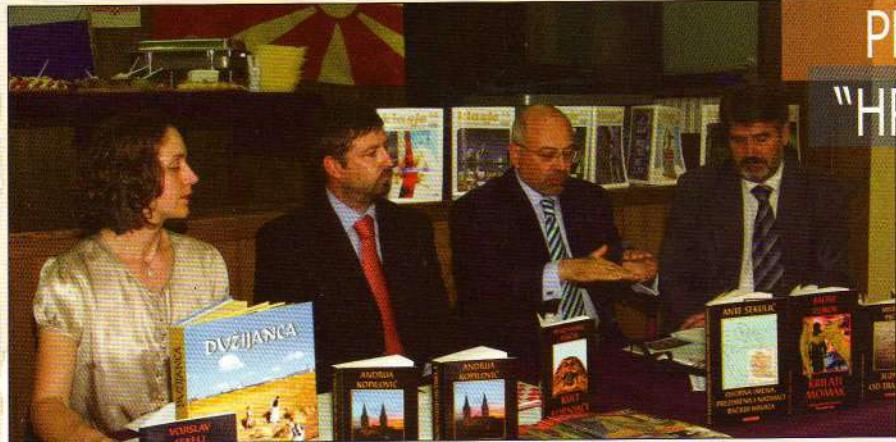

arije ispunile su dvoranu i srca prisutnih, bilo je lijepo opet čuti Ave Marija, Tijardovićev Splitski akvarel i Malu Floramy. Poslije kratke stanke uslijedila je i dugo očekivana, premijerna izvedba predstave Stjuardese. Predstavu su nekoliko mjeseci pažljivo i temeljito pripremali članovi dramske grupe naše zajednice. U izvrsnoj obradi, odličnoj glumi i burama smijeha na kraju svečanosti, Petar (Tihomir), Ante (Ljupčo), Marta

(Biljana), Mare (Melita), Fata (Gordana) i Mojca (Suzana), ispraćeni su dugim, gromoglasnim pljeskom.

Nakon nekoliko dana pauze uslijedili su Dani hrvatskog filma u kinu Frosina. Opet gledamo neke nove, poznate i nepoznate filmove, bruji svakidašnjica, svakoga trenutka zapljuškuje nas hrvatska riječ, uživljavamo se u trenutke koji neprimjetno ispunjavaju život. Što reći - izvrsni filmovi u lijepoj i ispunjenoj dvorani.

Kraj proslave Dana državnosti održao se u restoranu Mirku 919. Dalmatinske pjesme i prekrasni glasovi ženske klape Mirakul donijeli su nam miris maslina, plavetnilo mora i sunce dalmatinskoga juga. U predasima, svojim pjesmama predstavila nam se gošća iz Splita Maja Tomas, okrunivši svojim prisustvom ovu lijepu i radosnu večer.

PROMOCIJA NIU "HRVATSKA RIJEĆ"

govorio kako je započela ideja i realizacija njihove novinsko-izdavačke ustanove i tiskanje tjednika "Hrvatska riječ", a g. Milovan Miković u kratkim je crtama prezentirao knjige svih autora. Skup su pozdravile i saborske zastupnice gđe Ivanka Roksandić i Zdenka Čuhnil. Nakon čega slijedio je domjenak, na kom se dogovarala suradnja između ZHRM i Novinsko-izdavačke ustanove iz Subotice.

Uponedjeljak 04. lipnja 2007. godine, u organizaciji Zajednice Hrvata u Republici Makedoniji gostovala je dvočlana delegacija Hrvata iz Vojvodine i to g. Zvonimir Perušić – ravnatelj novinsko-izdavačke ustanove "Hrvatska riječ" iz Subotice i g. Milovan Miković – urednik nakladničke djelatnosti. Iсти су u 19:00 sati u prostorijama ZHRM promovirali svoj tjednik i ostali tisak, kao i knjige koje su tiskali od osnutka ustanove do danas. Na promociji naznačilo je više od 60 članova ZHRM. Značaj ove manifestacije dodatno je uveličala nazočnost Veleposlanika RH

u RM NJ.E. g. Ivana Kujundžića i saborskih zastupnica i članica Odbora za ljudska prava gđe Ivanke Roksandić i gđe. Zdenke Čuhnil. Zahvaljujući Veleposlaniku g. Ivanu Kujundžiću istog dana u isto vrijeme udostojeni smo bili sa obje delegacije što je samoj promociji dalo veću razinu. Na samom početku predsjednica ZHRM gđa mr. sc. Snježana Trojačanec pozdravila goste i zahvalila što su se odazvali i svojom nazočnosti obogatili aktivnosti i rad ZHRM, zatim je Veleposlanik g. Ivan Kujundžić pozdravio skup i poželio uspješan rad. U produžetku je g. Zvonimir Perušić

AKTIVNOSTI ZHRM 17. 03. 2006 - 8. 10. 2007

→ **17. 3. 2007.**

U susret proljeću, veliko čišćenje prostorija Zajednice, u kojem je sudjelovalo desetak vrijednih članova.

→ **20. 3. 2007.**

Sastanak u MVP-u R. Makedonije, s g. Sejdijem Demirijem i g. Šenolom Devajom, predsjednica ostavlja pisani dokument u kojem su jasno izraženi zahtjevi Zajednice.

→ **23. 3. 2007.**

U Centru za kulturu "Braća Miladinović" podružnice Ohrid-Struga, pod pokroviteljstvom ZHRM održana promocija knjige "Istinska ljubav" mons. Antuna Cirimotića; promotorica knjige Ljerka Totč Naumova.

→ **28. -30. 3. 2007.**

Izaslanstvo ZHRM u sastavu: predsjednica Snježana Trojačanec, počasni predsjednik Ivan Šišak, predsjednik IO Pero Slišković i tajnik Anton Kuljevan u pratnji NJ. E. Ivana Kujundžića u posjeti Hrvatskom saboru i HMI. Tijekom posjete Hrvatskom saboru izaslanstvo ZHRM imalo je intenzivne susrete i to s predsjednikom Hrvatskog sabora g. Vladimirom Šeksom, Odborom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina - Pododborm za hrvatske manjine u europskim državama i Odborom za iseljeništvo, kao i radni sastanak s izaslanicima ministarstava.

→ **1. 4. 2007.**

Predsjedništvo ZHRM na prigodnom domjenku u rezidenciji veleposlanika RH prilikom dolaska izaslanstva Odbora za europske integracije RH.

→ **15. 4. 2007.**

Pri katoličkoj katedrali u organizaciji ZHRM održan uskršnji bazar s bogatim delicijama stvorenim vrijednim rukama članica Zajednice. Sva prikupljena sredstva namijenjena su kupnji orgulja za katedralu.

→ **18. 4. 2007.**

Predani dokumenti (prijava) fondaciji Institut otvoreno društvo - Makedonija (FIOOM) za projekt „Život u multietničkoj sredini – građani s jednakim pravima, mogućnostima i zaštitom“.

→ **19. 4. 2007.**

Upućeno pismo Hrvatskom saboru sa zamolbom za potporu u svezi revidiranja dogovora za korištenje prostorija, kako bi iste dobili u trajno vlasništvo.

→ **25. 4. 2007.**

Osnivačka skupština Makedonsko-hrvatske akademske udruge, sa sjedištem u sklopu Rektorata Sveučilišta "Sv. Kiril i Metodij", istoj nazočilo nekoliko članova Zajednice.

→ **27. 4. 2007.**

Sastanak s g. Erdoanom Maksutom u Ministarstvu kulture, sastanku nazočili gđa Trojačanec i g. Kuljevan.

Razgledavane mogućnosti financiranja „Hrvatske riječi“.

→ **3. 5. 2007.**

Deseta sjednica Predsjedništva ZHRM, donesena odluka o otvaranju podračuna za podružnice, na koje će im biti prebačena finansijska sredstva dobijena od MVPEI RH.

Veliki broj naših članova u Muzeju grada Skopja nazočio otvaranju izložbe skulptura naše članice gđice Anete Božinove.

Jedan dio članova Zajednice nazočio otvaranju izložbe Krunislava Stojanovskog „Prodajte svoje tijelo“ u Muzeju suvremene umjetnosti.

→ **4. 5. 2007.**

Na poziv predsjednika Sobranija RM g. Ljubiše Georgievskog, gđa Trojačanec i g. Slišković prezentirali trenutno stanje i probleme ZHRM, šefu kabineta predsjednika g. Marjanu Mađovskom i g. Gligoru Stojmenovu, tijekom razgovora predana cijela dokumentacija o radu, zahtjevima i problemima Zajednice.

→ **10. 5. 2007.**

Promocija knjige „Kiša nosi istinu“ u Salonu 19 19, naše aktivne članice gđe Ljerke Totč Naumove.

→ **15. 5. 2007.**

Izašao iz tiska novi broj „Hrvatske riječi“, ovoga puta zbog mnogobrojnih aktivnosti isti je tiskan na šesnaest stranica.

U rezidenciji veleposlanika RH sastanak Makedonsko - hrvatskog poslovnog kluba uz nazočnost poduzetnika, članova Zajednice i predsjednice ZHRM. Tijekom sastanka izneseni su problemi s kojima se susreću naši poduzetnici, istovremeno, za novu supredsjednicu kluba s hrvatske strane izabrana je gđa Vita Huzjak.

→ **16. 5. 2007.**

Na Filološkom fakultetu, u organizaciji lektorice hrvatskog jezika gđice Ive Nazalević, organizirana "Hrvatska večer" s bogatim kulturno-umjetničkim programom, istu je slijedilo i u njoj uživalo tridesetak članova Zajednice.

→ **17. 5. 2007.**

Jedanaeseta sjednica Predsjedništva ZHRM, na sjednici nazočio NJ. E. Ivo Kujundžić. Tijekom sjednice NJ. E. Ivo Kujundžić upoznao je prisutne sa činjenicom da je

→ **14. 4. 2007.**

→ U katoličkoj katedrali Presveto Srce Isusovo u organizaciji Veleposlanstva RH održan uskršnji koncert s bogatim umjetničkim programom u kojem je zvijezda večeri bio Krunoslav Kićo Slabinac, koncertu nazočilo dvjestotinjak članova Zajednice.

Sporazum o zaštiti hrvatske manjine u RM i makedonske manjine u RH konačno prošao sve instance u RH, te da je predan na razmatranje Vladu RM.

U organizaciji Agencije za iseljeništvo RM održana promocija knjiga „Makedonci u Hrvatskoj - kronološki aspekti“ i „Kraljež i Makedonija“ autora g. Ognena Bojadžiškog, kao i knjige „Osmjesi puni suza“ autorice Elizabete Petrovske, istu je promovirala gđa Ljerka Totč Naumova.

→ 18. 5. 2007.

Posjeta predstavi "U posjetu kod gospodina Greena" u izvedbi Planet Arta, s nezaboravnom ulogom doajena glume na ovim prostorima, g. Pere Kvrgića.

U isto vrijeme, delegacija ZHRM na čelu s g. Perom Sliškovićem, gdje Suzanom Novak i predstvincima mladeži nazočila proslavi Dana povijesti - Kemala Ataturka, koji se slavi kao Dan mladosti i športa, u organizaciji stranke - Pokret Turaka u Makedoniji.

→ 19. 5. 2007.

Posjeta predstavi "Velika zvjerka" u izvedbi Planet Arta, koja nam je donijela pitanja i dileme novoga marketinškog doba.

→ 21. - 27. 5. 2007.

Učešće naše članice gđe Suzane Novak kao člana delegacije NVO-a na Tinosu, kao dijela realizacije projekta "Evropa bez granica".

→ 28. 5. 2007.

Monodrama "Na rubu pameti" od M. Krleže u izvedbi Dragana Despota, a povodom dodjele nagrade g. Mirku Kraljevu privukla je zanimanje pedesetak članova ZHRM.

→ 20. 6. 2007.

Proradila web-stranica ZHRM sa svim neophodnim informacijama i aktivnostima namijenjena prije svega našim članovima, no i svima koji su raspoloženi za suradnju.

→ 21. 6. 2007.

Domjenak povodom Dana državnosti u organizaciji Veleposlanstva RH, uz tristotinjak uvaženih gostiju, nazočilo i tridesetak predstavnika ZHRM.

→ 22. 6. 2007.

Glavna svečanost ZHRM-a povodom Dana državnosti u Kazalištu narodnosti. Početak je uz intonaciju himni odradio naš zbor "Dobra volja", slijedila je dodjela plakete saborskoj zastupnici Zdenki Babić Petričević, zatim nastup primadone Ivanke Boljkovac i maestra Ljubomira Brandjolice uz najpoznatije arije, a kraj je pripao našoj dramskoj grupi i predstavi "Stjuardese" koja je izazvala bure smijeha i osvojila gromoglasni pljesak.

→ 25. - 29. 6. 2007.

U organizaciji Veleposlanstva RH otvoreni „Dani hrvatskog filma“ u kinu Frosina uz nazočnost dvadesetak članova ZHRM.

→ 25. 6. - 2. 7. 2007.

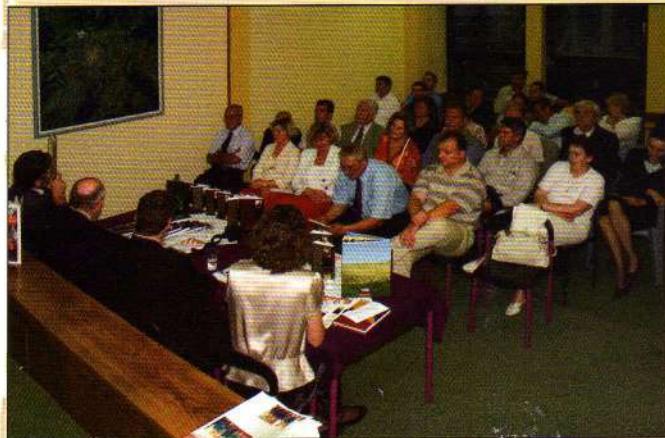
Učešće naše članice gđe Suzane Novak kao voditeljice dramske grupe na seminaru „Stvaranje kazališta“ u Pučišćima (Brač). Seminar je i ove godine organizirala Hrvatska matica iseljenika.

→ 26. 6. 2007.

U prostorijama ZHRM promocija knjige "Između dva neba" nastala vrijednim stvaralaštvom naših članova. Na promociji nazočili Nj. E. Ivo Kujundžić i predstavnici Makedonsko-crnogorskog društva prijatelja i brojni članovi Zajednice.

→ 29. 6. 2007.

Na poziv državnog savjetnika pri Ministarstvu vanjskih poslova RM, g. Saška Todorovskog održan sastanak na kojem je nazočila gđa Trojačanec; tom prilikom zvanično je uručena prijedlog-

→ 4. 6. 2007.

Promocija Novinsko-izdavačke ustanove „Hrvatska riječ“ iz Subotice, uz iscrpnu prezentaciju svih dosadašnjih naslova od strane g. Zvonimira Perušića i g. Milovana Markovića. Na promociji i domjenku uz NJ. E. Ivu Kujundžića nazočile i saborske zastupnice Ivanka Roksandić i Zdenka Čuhnil.

verzija bilateralnog Sporazuma između RH i RM o zaštiti prava hrvatske manjine u RM i makedonske manjine u RH.

→ 29. 6. - 8. 7. 2007.

Učešće naših članova - gđe Bukvić, gđe Trajanove, gđe Gašparec i g. Rupića na Seminaru za odgojitelje i učitelje, pri-padnike hrvatske manjine u inozemstvu i iseljeništvo, koji se ove godine održavao u Opatiji u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje.

→ 2. 7. 2007.

U Ministarstvu kulture, prema objavljenom natječaju predani projekti (ukupno tri) od strane ZHRM.

→ 2. 7. 2007.

Doček i večernje druženje najužeg stožera ZHRM sa saborskim zastupnicima Ivanom Sučec-Trakoštanec i Ivankom Roksandić.

→ 5. 7. 2007.

U restoranu "Mirko 919" gostovanje ženske klape Mirakul iz Splita. U ugodnim tonovima klapske pjesme i poetskom čitanju uživalo sedamdesetak članova ZHRM i gostiju.

→ 13. 7. 2007.

Prijam u rezidenciji veleposlanika RH na kojem je uz ministre Spasenovskog i Čobankovića naznačilo tridesetak poduzetnika iz RH, kao i predstavnici Makedonsko-hrvatskog poslovnog kluba, te desetak predstavnika ZHRM, članova Zajednice i predsjednice. Tijekom prijama predsjednica je izložila sljedeću prioritetu aktivnost ZHRM - izradu baze podataka kojom bi potrebne informacije bile dostupne i svim poduzetnicima u RH, a sve s ciljem

boljeg zapošljavanja Hrvata u predstavništva hrvatskih tvrtki.

→ 24. 7. - 11. 8. 2007.

Učešće naših članova g. Mandarića, g. Dojčinovskog i g. Kirađijskog u dragovoljnem programu ECO - HERITAGE TASK FORCE u kojem mladi iz domovine i iseljeništva rade na zaštiti okoliša, obnavljajući zapuštene dijelove hrvatskoga prirodnospomeničkog i kulturno-povijesnog prostora, a koji se ove godine održava u Kaštelima, tradicionalno u organizaciji HMI.

→ 1. 8. 2007.

Učešće naših članova g. Kuljevana i g. Sliškovića u projektu „Kruševska odaja“ u organizaciji NVO-a An-blok, koji je tradicionalno uključen kao samostalna manifestacija u službeni program znanstveno-kulturnih susreta „Deset dana kruševske republike“. ZHRM je putem referata koji je pripremila gđa Velkovska prezentirala hrvatske običaje i tradiciju

→ 14. 8. - 25. 8. 2007.

Učešće našeg člana g. Konstantina Misovskog kao voditelja buduće folklorne grupe na Ljetnoj školi hrvatskog folklora u Pučišćima (Brač). Ovog ljeta obrađivat će se plesovi panonskog područja. Školu je kao i svake godine organizirala Hrvatska matica iseljenika.

→ 5. 9. 2007.

Priopćenje za javnost o novoj inicijativi Vlade RM oko promjene Zakona o izborima, gdje zajedno s predstvincima Egipćana i Crnogoraca tražimo dosljednu primjenu Šestog amandmana Ustava RM.

→ 22. 9. - 23. 9. 2007.

"Deseti rešetarački susreti pjesnika" na kojem su ZHRM predstavile gđe Trojačanec i Totch-Naumova. Tijekom susreta promovirana je i zbirka pjesama „Potisnute paralele“ gđe Ljerke Totch-Naumove.

→ 24. 9. 2007.

U MZOŠ-u sastanak predsjednice gđe Trojačanec s gđom Brankom Ravlić i g. Aasefom El Rushaidatom, prigodom kojeg je ZHRM-u donirano 30-tak DVD-a i nekoliko video-kaset za bolju i zanimljiviju školu hrvatskog jezika. U MVPEI Zagreb, susret gđe Trojačanec s gđom Mirjanom Bohanec-Vidović, gđom Jasminom Kovačević-Čavlović, glavna tema razgovora bila je u svezi skorog potpisivanja bilateralnog Sporazuma.

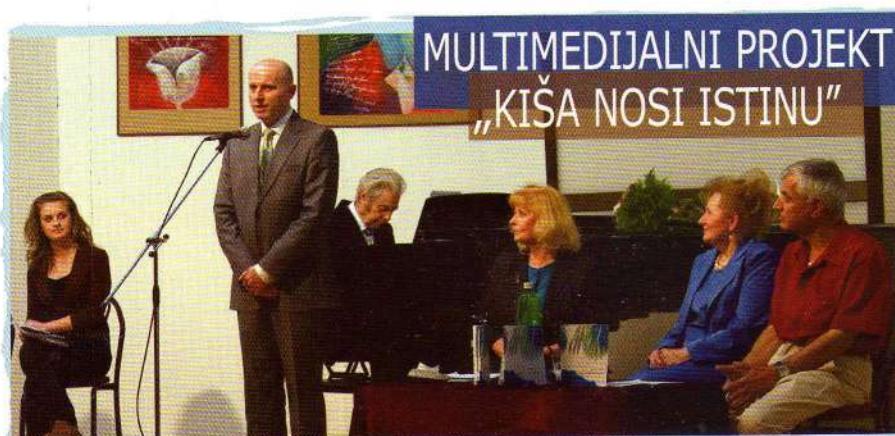
→ 25. 9. 2007.

Predsjednica gđa Trojačanec posjetila HMI, tijekom susreta s ravnateljicom gđom Fuček, u ime ZHRM zahvalila se je na suradnji i intenzivnoj potpori, te je s ostalim djelatnicima razgledavala mogućnosti za još bolju i intenzivniju suradnju. U Hrvatskom saboru kratki i srdačni susret sa saborskim zastupnicima gđama Sučec-Trakoštanec i Babić-Petričević.

→ 5. 10. 2007.

Početak nastave hrvatskog jezika koja se tradicionalno, svakog petka održava u prostorijama ZHRM. Kao i prošle godine voditeljica nastave je prof. Ana Bukvić.

Predsjednica ZHRM
mr. sc. Snježana
Trojačanec

U prekrasnoj dvorani Salona „19 19“ Kulturno-informativnog centra u Skopju, održan je multimedijalni projekt pod nazivom „Kiša nosi istinu“. Projekt je inspiriran istoimenom zbirkom pjesama književnice Ljerke Totch Naumove objavljene u nakladi Direkcije za

kulturu i umjetnost grada Skopja i manifestacije „Skopsko ljeto“. U ovom projektu su sudjelovali recenzent dr. Vasil Tocinovski koji je govorio o knjizi, glumica Ljupka Džundeva koja je recitirala stihove, maestro Ljubomir Brangjolica, pratnjom na glasoviru i izvođenjem svojih glazbenih

skladbi, te akademski slikar Dubravko Naumov koji djeluje u Torontu, no ovom se prigodom predstavio u Skopju umjetničkim djelima inspiriranim pjesmama. Treba napomenuti da je g. Naumov priredio i naslovnicu knjige. Tom prigodom obratila se i autorica zbirke pjesama, Ljerka Totch Naumova. U prepunoj sali, među ostalima, bili su naznačni: g. Mirko Kraljev, savjetnik za kulturu pri Veleposlanstvu RH u RM, mons. Antun Cirimotić, gđa Snježana Trojačanec, predsjednica ZHRM, veliki broj makedonskih književnika, kulturnih suradnika, novinara i članova ZHRM. Multimedijalna priredba uz pjesničku riječ, glazbu i prekrasne boje s umjetničkim slikama okončana je domjenkom, za koji se pobrinuo restoran „Mirko 919“.

Ana Bukvić

AKTIVNOSTI HRVATSKOG OGRANKA IZ BITOLE

05.06.2007. u goste nam je došla gospoda iz novinsko-izdavačke kuće „Hrvatska riječ“ iz Subotice, ravnatelj g. Zvonimir Perušić i g. Milovan Milković, urednik nakladničke djelatnosti. Održali su prezentaciju u Sveučilišnoj knjižici „Sv. Kliment Ohridski“ u Bitoli. Pored naših članova bili su prisutni i građani Bitole, a lokalne su TV postaje i medijski izvjestile o samom događaju. Pored knjižice i naša udruga dobila je određeni komplet knjiga. Goste smo prošetali konzularnom gradom (imamo već devet konzulata) i odveli ih na Ohridsko jezero.

Sredinom lipnja mjeseca posjetio nas je veleposlanik RH u RM, g. Ivan Kujundžić s novinarom Glasa koncila g. Tomislavom Vukovićem, o duhovnom životu nas Hrvata u Bitoli. Nastavljamo svoju daljnju aktivnost i tradicionalno, već šestu godinu s Hrvatskom maticom iseljenika podružnice u Splitu organiziramo obilježavanje Dana državnosti RH u Bitoli u okviru Dana hrvatske kulture.

28.06.2007. održali novinsku konferenciju u Konzulatu o našoj aktivnosti, već isti dan objavljuje se na lokalnim TV postajama.

03.07. 2007. proslijeđena je glavna manifestacija, te u 11 sati održan okrugli stol na temu „Afirmacija kulturnih vrijednosti između Hrvatske i Makedonije“. U našim prostorijama bili su zastupljeni svi predstavnici kulturnih institucija grada Bitole.

Već navečer u 20 sati za dušu i oko održali smo glavnu manifestaciju obilježavajući Dan državnosti RH u Bitoli. Početak je bio u intoniranju

makedonske i hrvatske himne u izvedbi ženskog zbora KUD „Stiv Naumov“ - Bitola. Manifestaciji su nazočili važni državni predstojnici Hrvatske, Makedonije, kao i drugih evropskih država, među ostalima: veleposlanik RH, g. Kujundžić, zastupnica Ivana Sučec-Trakoštanec, zastupnica Ivanka Roksandić, zamjenik premijera R. Makedonije g. Živko Jankulovski, počasna konzulica Ruske Federacije, počasna konzulica R. Francuske, konzul R. Bugarske, i drugi. Održali su se pozdravni govori te su uz moju malenkost govorili predsjednica Pododbora za hrvatske manjine u europskim državama, predavač prof. dr. Stanko Piplović s izlaganjem o svjetionicime s jadranske obale, a na

kraju manifestacije otvorene su dvije izložbe; izložba fotografije Maje Tomas - Motivi Jadrana i skulpture podmorja kipara Stanislava Bavečevića.

Na koncu svi su prisutni pozvani na bogat domjenak.

04.07.2007. organizirali smo koncert ženske klape „Mirakul“ u Katoličkoj crkvi „Presvjetlo srce Isusovo“ u Bitoli, da bi između blokova pjesama nastupila Maja Tomas. Naši gosti obišli su antički lokalitet Heraklea Linkestis udaljen dva kilometra od Bitole, a obišli su i grad bisera Ohrid.

Naša udruga osnovana je 1994. godine, a osnovali su je Hrvati stvarajući krunu naših aktivnosti i izgradivši institucije koje su de facto mostovi povezivanja naroda i nacija. Bez ikakve lažne skromnosti, Hrvati koji žive u Makedoniji izgradili su jedan takav most – Hrvatski konzulat u Bitoli, koji je svečano otvoren osobno od predsjednika RH g. Stjepana Mesića. Ogromnu podršku imali smo od Veleposlanstva i samo veleposlanika g. Ivana Kujundžića.

Dr. sc. Branko Maretić

Počasni konzul RH u RM -
Bitola, predsjednik udruge
"Marko Marulić" - Bitola

IZVJEŠĆE O RADU ZHRM - OGRANKA ŠTIP ZA RAZDOBLJE LIPANJ-KOLOVOZ 2007

ZHM - Ogranak Štip ostvario je u ljetnom razdoblju sljedeće aktivnosti:

1. 30. lipnja proslavljen je Dan državnosti R. Hrvatske. U prisustvu 118 uzvanika bio je i hrvatski ataše za kulturu u R. Makedoniji g. Mirko Kraljev, gradonačelnik grada Štipe Pande Sarev, savjetnik za kulturu g. K. Panajotov te ravnateljica TV postaje Iris, gđa Lj. Atanaskova. Tijekom proslave bila je promovirana i knjiga "Između dva neba" uz recitaciju nekoliko pjesama iste zbirke. U glazbenom dijelu članovi zajednice Nikola Bujukliev i Darko Janeš dali su svoj udio uz renomiranu grupu koja je zabavljala sve uzvanike.

2. Druga velika i važna aktivnost je bila prikazivanje hrvatskih filmova u Štipu - aktivnost s kojom smo mi kao ogranak naše zajednice, bili dio Štipskog kulturnog ljeta. Naš je ogranak u suradnji s Veleposlanstvom i g. Mirkom Kraljevim dobio 5 filmova koji su bili dogovoreni s ministrom kulture RH g. B. Biskupićem. Zbog tehničkih problema oko titlova određenih filmova koje je imalo Štipsko narodno kazalište, bilo je onemogućeno

prikazivanje svih 5 naslova, no dobili smo projekciju dva filma, "Duga mračna noć" i "Snivaj zlato moje". Isti su filmovi zaista očarali štipsku publiku koja je poželjela vidjeti još koji hrvatski film, kao i to da upravo film "Duga mračna noć", u trajanju 3h i 30 min., doživi svoju reprizu u ovom gradu. Prikazivanjem filmova na našem hrvatskom jeziku (bez titlova) osjetili smo da smo kao narod uvaženi te da jezična barijera ne postoji.

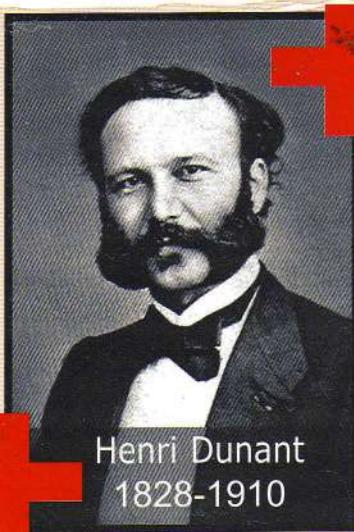
3. 18. kolovoza g. Panajotov održao je predavanje o radu i djelu M. Krleže djeci koja su posjećivala tečaj hrvatskog jezika u prostorijama našega ogranka. Dječica su dobila zadatku malo proučiti životopis ovog slavnog književnika i pročitati odlomke iz njegove BALADE PETRICA KEREMPUHA kao i malu scenu iz

drame GOSPODA GLEMBAJEVI. Ovakvi sastanci su predviđeni jedanput mjesечно kako bi se djeca upoznala ne samo s hrvatskim jezikom već i s književnošću.

4. Budući je bilo obećano sudjelovanje barem jednog djeteta ove godine u Ljetnoj školi hrvatskog jezika, a isto se nije ostvarilo, ogranak Štip je organizirao jednodnevni izlet u Dojran. Na ovo malo putovanje pored djece bili su prisutni i njihovi roditelji te nekoliko članova koordinativnog tijela. Svi su bili oduševljeni organizacijom (prijevoz, ručak i animacija), a djeca su se predivno družila na plaži ovoga malog jezera.

Koordinator
g. Ivan
Kašuba

Henri Dunant
1828-1910

ZAJEDNICA HRVATA U MAKEDONIJI OGRANAK OHRID - STRUGA

grada Struge i Ohrida, između kojih i ZHM-ov ogranak Ohrid-Struga potaknuli smo ovu inicijativu do Savjeta grada Ohrida za postavljanje spomen-bista najvećem humanistu svijeta.

Ispred dvora Crvenog križa grada Ohrida dana 12. 05. 2007. godine svečano je predana javnosti bista najvećega humanista Henri Dunanta. Na ovoj inauguraciji govorili su čelnici grada Ohrida, upravitelji Crvenog križa grada Ohrida, čelnici asocijacije

"Henry Dunant" iz Struge i dio predsjedništva središnjice Crvenog križa iz Švicarske, kao i Veleposlanstva Republike Francuske u R. Makedoniji. Zajednica Hrvata u Makedoniji, ogranak Ohrid-Struga učestvuje u ovakvim inicijativama uz moto - pomagati ljudima i biti human u životu.

ZHM Ogranak Ohrid-Struga
Naum Dunoski

Zajednica Hrvata u Makedoniji, Ogranak Ohrid-Struga bila je dio inicijative za postavljanje spomenika svjetski poznatom humanistu g. Henriju Dunantu u gradu Ohridu.

Asocijacija Henri Dunant iz Struge i još nekoliko nevladinih udruga iz

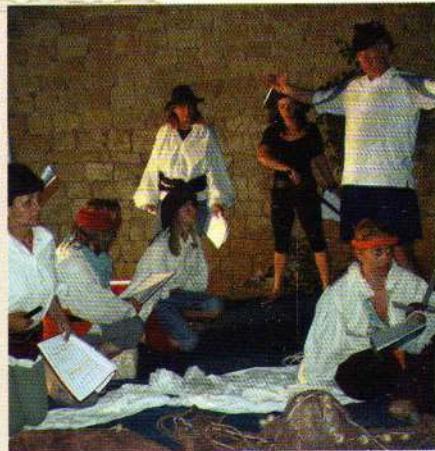

IZVJEŠĆE SA SEMINARA HMI "STVARANJE KAZALIŠTA"

25. 06. - 03. 07. 2007. u Pučišćima na otoku Braču održan je seminar "Stvaranje kazališta" u organizaciji Hrvatske matice iseljenika, s voditeljicom Nives Antoljak. Seminar je držala poznata zagrebačka redateljica Nina Kleflin koja nas je vodila u svijet glume i režije. Na seminaru su učestvovali

voditelji dramskih grupa iz Italije, Bosne (Travnik), Srbije (Sombor, Sonta), Hrvatske (Županja), Švicarske. Pored učenja i druženja spremili smo i izveli pred stanovnicima Pučišća predstavu Kolumbo Miroslava Krleže.

Voditeljica dramske grupe u Skopju
Suzana Novak

LJUBAV PREMA HRVATSKOM FOLKLORU

U organizaciji Hrvatske matice iseljenika u Pučišćima na otoku Braču održana je od 14. do 25. kolovoza još jedna Ljetna škola hrvatskog folklora. Program plesova, pjesama, običaja, glazbala i nošnji hrvatskoga panonskog područja privukao je ove godine rekordni broj polaznika, njih čak 92, iz mnogih zemalja svijeta: Argentine, Australije, Kanade, SAD, Njemačke, Mađarske, Slovenije, Srbije, BIH, Makedonije i na koncu doslovce iz cijele Hrvatske. Što je bilo toliko zanimljivo i privlačno u ovogodišnjoj školi folklora te je pobudilo izuzetno zanimanje voditelja hrvatskih folklornih i tamburaških skupina diljem svijeta?

Nema dvojbe, ponovo i stručno osmišljen program i vrsni predavači. Podučavali su se plesovi Baranje, Slavonije, Posavine, Moslavine, Turopolja, ali i plesovi panonskoga područja Hrvata koji žive u susjednim

zemljama. Polaznici su u skladu sa svojim sklonostima mogli izabrati i školovati se u jednoj od triju ponuđenih grupa: plesnoj, tamburaškoj ili grupi svirača tradicijskih glazbala. Sve njih povezala je ljubav prema hrvatskom folkloru, prema našoj tradicionalnoj kulturi, prema Hrvatskoj.

Ljetna škola hrvatskoga folklora završena je svečanim koncertom u subotu 25. kolovoza u večernjim satima na mjesnom trgu ispred crkve u Pučišćima.

Sudionike koncerta, polaznike škole, predavače i brojnu publiku u ime Hrvatske matice iseljenika pozdravila je ravnateljica gđa Katarina Fuček, a načelnik općine A. Parund u ime domaćina uputio je riječi zahvale.

Konstantin Mišovski

SEMINAR STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA UČITELJE PRIPADNIKE HRVATSKE NACIONALNE MANJINE U INOZEMSTVU I ISELJENIKE

Opatija 30. 6. - 8. 7. 2007

Ovogodišnji seminar stručnog usavršavanja u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje (AZOO) okupio je 80-ak učesnika - odgojitelja, učitelja i nastavnika iz Australije, Švedske, Rumunjske, Slovačke, Austrije, BIH, Srbije, Crne

Gore, Slovenije i Mađarske - dakle iz različitih kutaka svijeta gdje živi i djeluje hrvatska manjina.

Seminar je otvorio g. Vinko Filipović, ravnatelj Agencije, upoznavši sudionike s djelatnostima Agencije, važnošću stručnog usavršavanja ovakvog tipa u Hrvatskoj te najavio kako se razmatra mogućnost da se učitelji iz susjednih zemalja usavršavaju na stručnim

skupovima Agencije planiranim godišnjim katalogom stručnih skupova. Sudionike skupa pozdravila je i gđa Sanja Suto, dosadašnja organizatorica seminara u MZOŠ-u (raniјih godina seminar je bio u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH) te gradonačelnik grada Opatije, dr. sc. Amir Muzur.

Organiziran u radionice raznolike

tematike koje su uključile razrade tema iz povijesti, zemljopisa, hrvatske kulture, turizma i sl., seminar se prvenstveno temeljio na proučavanju hrvatskog jezika i književnosti.

U tu svrhu za predavače pozvani su značajni hrvatski znanstvenici, prof. dr. sc. Karol Visinko s Filozofskog fakulteta u Rijeci, prof. dr. sc. Vinko Brešić i prof. dr. sc. Marko Samardžija s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, kao i Biljana Petljak Jakunić iz AZOO. Predavanje iz povijesti održala je Loredana Miletić iz AZOO, a zanimljive radionice i predavanje iz geografije održali su prof. dr. sc. Zoran Curić i Zoran Ljubić.

Seminar su obogatile i bogate folklorne radionice gdje su se primjerice, učili tradicionalni hrvatski plesovi i dramski rad (lutkarska radionica kao i održana predstava dramske skupine "Babin pas").

Kako bi izbliza upoznali ljepote Opatije i Kvarnera, a i pobliže se upoznali s krajevima - izvoristima

hrvatske pismenosti (kao što je primjerice, otok Krk), organizirana su tri edukativna izleta uz stručno vodstvo - obilazak grada Opatije, Rijeke i otoka Krka gdje su učesnike vrlo lijepo ugostili učenici i zaposlenici OŠ "Fran Krsto Frankopan" prezentiravši isto tako svoj dosadašnji rad i uspjehe.

Makedoniju je na seminaru predstavilo četvero učesnika, prof.

Elena Trajanova iz Štipa, Sandra Gašparec iz Bitole te Ivan Rupić i Ana Bukvić iz Skopja. Ovom prigodom zahvaljujem se u ime svih nas na krasnom iskustvu i odličnoj organizaciji priređivaču seminara i našoj Zajednici koja nam je isti omogućila.

Ana Bukvić, prof.

PROMOCIJA ZBIRKE PJESAMA "IZMEĐU DVA NEBA"

Udanašnjem obilježavanju Dana državnosti u Zajednici Hrvata u Skopju održana je promocija knjige pjesnika književnog ogranka ZHRM naslovljena "Između dva neba". Promociji su nazočila velika imena makedonske književnosti, predstavnici institucija za kulturu i umjetnost, članovi ZHRM-a, a osobitu čast ovom blagdanu pjesništva priredio je dolazak veleposlanika R. Hrvatske, g. Ive Kujundžića. Promociju je vodila urednica knjige mr. sc. Ljerka Totch Naumova. U knjizi je zastupljeno 15 autora s 53 pjesme. Pjesme su izabrali Nevenka Kostovska, Mirjana Gaceva i Goran Ančevski. Naslovnicu i grafičko oblikovanje zbirke pjesama "Između dva neba" napravio je akademski slikar Dubravko Naumov, a lekturu prof. Ana Bukvić i Marija Damjanovska. Zbirka pjesama predstavlja očuvanje hrvatskog identiteta putem materinskoga jezika. Recenzent knjige je istaknuti makedonski pjesnik Goran Ančevski, član Društva književnika Makedonije, veliki poznavalac hrvatske književnosti.

U svojem obraćanju te večeri recenzent Goran Ančevski ističe: "Na samom početku želim se najiskrenije zahvaliti pjesnicima književne ogranka ZHRM što su mi priredili ovaj veliki duhovni blagdan i jedno zanimljivo duhovno putovanje u njihove

bogate pjesničke svjetove i beskrajni unutarnji univerzum. Darovali ste mi lijepе lirske trenutke kroz druženje s vašim toplim, iskrenim stihovima, najslobodnije mogu reći - stihovima ljubavi. Vaše pjesničko pjevanje o domovini, ljudima, životu i svjetlosti, u naplivu uzvišenih osjećaja, probudilo je u meni nježne emocije i treptaj duše i uspomena s mojih boravaka u Hrvatskoj. Uspomene su vaši stihovi probudili: najdraže slike sačuvane u dubini moje duše - lijepi san potonut na mirnoj obali čarobnog Jadrana, prvi stidljivi poljubac pomiješan s mirisom žala, ulovljeni sjaj najljepše ogrlice svijeta potonut u srebrnim slapovima Plitvičkih jezera, zlatonosna ravnica i šmek kulena i kutjevačke graševine."

Pjesnici postaju pripovjedači životnih priča i čuvari uspomena. Polazne točke jedne sadašnjice, ukrštanje obzora, sukobi između prošlosti i sadašnjosti, svjetlosti i tame - zabilježeni u vremenskoj distanci s kojom se svi možemo, barem za trenutak, poistovjetiti. Sentiment prohujaloga i intima proživljenoga; tutnji kao drhtavi glas iseljenika na materinskom hrvatskom jeziku, kao objava svijetu oko sebe o sačuvanoj baštini ljudskoga stvaralaštva njegove domovine Hrvatske. Izrazom istinite slike rodnoga kraja nižu se stihovi u pjesmama: Ivanke Reherović

Janeve, Božane Marković, Vangela Dunovskog, Ljerke Totch Naumove i Ljiljane Kalenić-Ordev.

Otkrivamo u pjesničkom reljefu prekrasne emotivne izlive kroz pjesme autora: Sare Petrof, Nikole Bujuklieva i Jadranke Čadinovske.

U središtu pjesničkoga svijeta stoji ljubav, izražena stihom Violete Elizabete Kalić-Krstić, Barbare Jakimovske, Ane Gajzer Kalić-Vasiljević.

Slike koje pripovijedaju o čovjeku, o njegovoj sudbini i vremenu nalazimo u pjesmama Ane Bukvić, Antona Kuljevana, Nade Mojsove i Marije Vukelić-Šuteske.

Na kraju želim završiti - citirajući monsinjora Antuna Cirimotića: Bog je ljubav!

"Mislim i osjećam kroz pjesme autora kako je Hrvatska jedna velika ljubav, kao što je i poezija pjesnika književnog ogranka ZHRM isto tako jedna velika ljubav, ljubav koju većeras svi zajedno primamo i darujemo". Ovim riječima završio je izlaganje pjesnik Goran Ančevski.

Promocija je završena pjesničkim obraćanjima samih autora, u pratnji zvuka gitare pod vještim prstima g. Ivana Bradića.

Mr. sc. Ljerka
Totch Naumova

X. rešetarački susreti hrvatskih pjesnika iz svijeta

X. rešetarački susreti hrvatskih pjesnika okupili su pjesnike iz svijeta: Svedske, Austrije, Italije, Njemačke, Mađarske, Srbije, Makedonije, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i domaćina, KLD „Rešetari“.

Organizatori ove manifestacije su Hrvatska matica iseljenika i Književno-likovno društvo „REŠETARI“ - iz Rešetara u blizini Nove Gradiške.

Glavni pokrovitelj događaja jeste gđa Jadranka Kosor, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske, a pokrovitelj Brodsko-posavska županija, uz supokroviteljstvo Poglavarstva Općine Rešetari. Medijski pokrovitelj tradicionalno je hrvatska radio-postaja Nova Gradiška.

Najprije se nazočnima obratio organizator manifestacije, g. Ivan De Villa. U ime Općinskog vijeća Rešetara pjesnički susret je pozdravio njegov predsjednik, g. Zlatko Aga, a u ime Matice gđa Diana Mašala Perković. Rešetarački susret pjesnika pozdravili su i saborski zastupnici iz Brodsko-posavske županije: g. Mato Gavran, gđa Ljubica Lalić i g. Zdravko Sočković. U ime Društva hrvatskih književnika Zagreb tople pozdrave je uputio književnik i profesor g. Đuro Vidmarović, koji gotovo svake godine u Rešetarima prati rad ovoga društva. U ime Zajednice Hrvata u Makedoniji manifestaciju je pozdravila predsjednica, mr. sc. Snježana Trojačanec. Prigodom riječima obratio se i predsjednik Hrvatskog svjetskog kongresa, g. Boris Mikšić. U ime Ministarstva kulture RH iz Zagreba ovaj susret pjesnika pozdravila je gđa Jelena Glavić Perčin, dok je u ime Županijske skupštine Brodsko-posavske županije govorila gđa Ružica

Vidaković. Program manifestacije je susret s učenicima osnovnih škola.

U prostorijama OŠ „Ante Starčević“ uslijedio je susret pjesnika s učenicima i domaćinom, mlađim ravnateljem, g. Tihomirom Batalom. Susret prolazi u predstavljanju pjesnika, čitanju stihova i razgovoru. Tom prigodom predsjednica ZHRM Snježana Trojačanec govorila je učenicima kako se u Makedoniji uči hrvatski jezik, kao i o mogućoj suradnji djece Hrvata iz Makedonije i učenika osnovnih škola ove županije. Zatim je počeo prijam kod načelnika Poglavarstva općine, te promocija knjiga.

Promoviran je Zbornik pjesama sudionika Rešetaračkih susreta, naslovjen „Odbljesci kruga“. O Zborniku su govorili izbornici: prof. Đuro Vidmarović, mr. sc. Ivan Slišurić i prof. Stipan Blažetin. Promocija Zbornika nastavila se izvođenjem izabranih pjesama koje su čitali članovi KLD-a „Rešetari“ uz nemametljivu glazbenu kulisu Nevena Duževića iz Zagreba.

Manifestacija je nastavljena promocijom knjige Ljerke Totč Naumove naslovljene „Potisnute paralele“, u nakladi HMI Zagreb i KLD-a „Rešetari.“ O knjizi su s velikim pohvalama govorili g. Vidmarović, g.

Slišurić i osječki književnik, jedan od recenzentata knjige, mr. sc. Lujo Medvidović. Na promociji spomenuti su sudionici ove knjige iz ZHRM, redaktorce knjige Snježana Trojačanec i Ana Bukvić te akademski slikar Dubravko Naumov koji je osmislio njezin likovni izgled. Skupu se obratila i autorica knjige, pjesnikinja Ljerka Totč Naumova. Tom prigodom izvedene su pjesme iz pjesničke zbirke „Potisnute paralele“.

Program je nastavljen čitanjem poezije u prostorijama Tvornice kože „Psunj“. Glazbenom uvertirom u Rešetarački susret pjesnika uvela nas je Pjevačka skupina „Slavča“ koja djeluje pri KLD-u „Rešetari“. Prve pjesničke trenutke te večeri s nama su podijelili hrvatski pjesnici iz Pakistana, Mađarske, Makedonije i Hrvatske: Marjan Kombol, Stipan Blažetin, Ljerka Totč Naumova i Lujo Medvidović. Iz dalekih Sjedinjenih Država stigla je gđa Nada Pupačić, predsjednica Hrvatske iseljeničke lirike New York - i tako su nastupali pjesnici Hrvati iz mnogih zemalja.

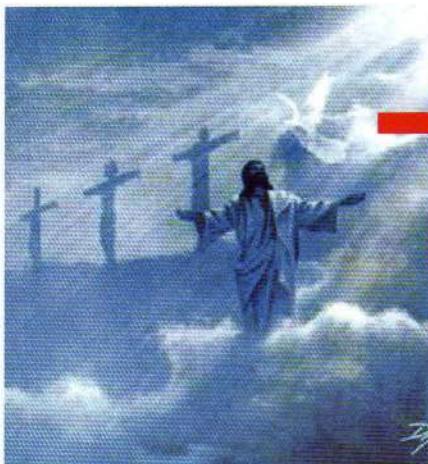
U znak zahvalnosti svima koji su pomogli u realizaciji ovog pjesničkog susreta, Skupština KLD-a „Rešetari“ dodijelila je plakete; a plaketu za suradnju dobila je i Zajednica Hrvata Makedonije koju je primila i uputila zahvalnost predsjednica Snježana Trojačanec.

Nakon pjesama i glazbe nastavljeno je ugodno druženje u tvornici „Psunj“ koja je omogućila boravak u svom prostoru.

Na kraju manifestacije objavljen je natječaj za novu, jedanaestu zbirku pjesama Hrvata koji žive u dijaspori, te po prvi puta i natječaj za prvu zbirku pjesama učenika dopunskih škola hrvatskog jezika u dijaspori.

SVI SVETI

Kroz stoljeća bilo je na zemlji ljudi koji su Božjom voljom i milošću činili čudesa. No, isto tako, nebo je puno duša, više ili manje poznatih, koje su vršile Božje zapovijedi pritom se ničim ne ističući, ali su i oni svojim načinom življena postali sveti. Onjima nitko nije ništa pisao i njihovih životopisa nemamo, ali su živjeli sveto i tako zavrijedili Kraljevstvo Božje. Ovaj nas blagdan upravo na te duše podsjeća.

Dušni dan najčešće povezuju s blagdanom Svih svetih. Taj dan govori i podsjeća na sve duše u čistilištu, duše koje se "čiste" da bi tako čiste došle, ušle i ostale u Kraljevstvu Nebeskom sjedinjene s Bogom u božanskoj ljubavi. To je blagdan općenito Crkve, a Crkvu čine ljudi.

Imamo 3 vida crkve:

1. Putujuća crkva - svi ljudi ovdje na zemlji koji žive;
2. Trpeća crkva - to su duše u čistilištu koje se pripremaju da uđu u slavu;
3. Slavna crkva - to su ljudske duše koje su već ušle u nebo na slavu Božju.

Svi se mi našim načinom života pripremamo za nebo, a to činimo obavljajući svakodnevne stvari u kojima osim dobrih, ima i onih loših trenutaka u

životu, poput poteškoća i križeva, ali ih prihvaćamo ili ih trebamo prihvatići i svakodnevno se posvećivati i pripremati za nebo s vjerom u Boga.

KLjučni moment za pripremu je ljubav. Ako "ljubav" služi, trpi, dariva sebe, kuha, pegla, čisti, prihvaća bolest iz ljubavi prema Bogu – odnosno, nije sebična, toliko smo vrjedniji u očima Božjim. To je onda put u nebo, put prave "ljubavi", put Boga.

Ne trebamo puno činiti, samo onoliko koliko nam je Bog za to snage dao, ali s ljubavlju - i tada smo sve učinili. "Put" je otvoren i ostvaren.

Skoro je preminuo Toše Proeski. Došavši do "vrata" jednog načina života i prešavši u drugi, vjerujem, u slavu Božju; jer je činio dobra djela. Čula sam jednog čovjeka kako je rekao: "svojom pjesmom je kupio vječnost"; a ja ako smijem reći, s dobrim djelima, djelima ljubavi je "kupio" vječnost, tj. darovana mu je od Boga.

Biblija, Otkrivenje 7, 1-17

4 Tada čuh broj zabilježenih pečatom: sto četrdeset i četiri tisuće iz svih plemena Izraelovih sinova.

9 Poslije toga se, najedanput, pojavi pred mojim očima veliko mnoštvo, koje nitko nije mogao izbrojiti, iz svakog naroda i plemena, puka i jezika. Stajali su pred prijestoljem i pred Janjetom, obučeni u bijele haljine, s palmama u rukama, 10 Vikali jakim glasom "spasenje je djelo našega Boga, koji sjedi na prijestolju", i janjeta!

na to mi reče – oni što dolaze iz velike nevolje, 'oni su prali svoje haljine' i obijelili ih u krvi' Janjetovoj. 15 Zato stoje pred prijestoljem Božjim i služe mu dan i noć u njegovu hramu. A onaj koji sjedi na prijestolju spustit će se na njih da boravi s njima. 16 I više nigda 'neće ni ogladnjeti ni ožednjeti', više ih nigda neće moriti' sunce' ni ikakva 'žega', 17 jer 'će ih' Janje, koje stoji hasred prijestolja, 'pasti i voditi na izvore žive vode'. 'Bog će otrti svaku suzu s njihovih očiju.'

Potrudimo se i mi biti u tom mnoštvu, zato činimo dobra djela, živimo sveto, no i moramo znati da veličina nije u broju učinjenih dobrih djela, već u ljubavi s kojom su ista učinjena, pa ih stoga činimo iz ljubavi.

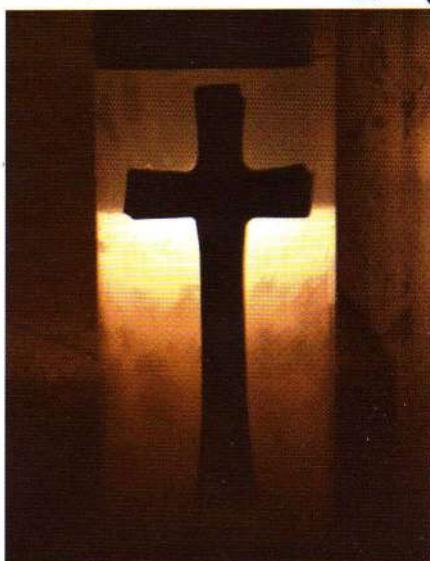
Jadranka Čadinovski

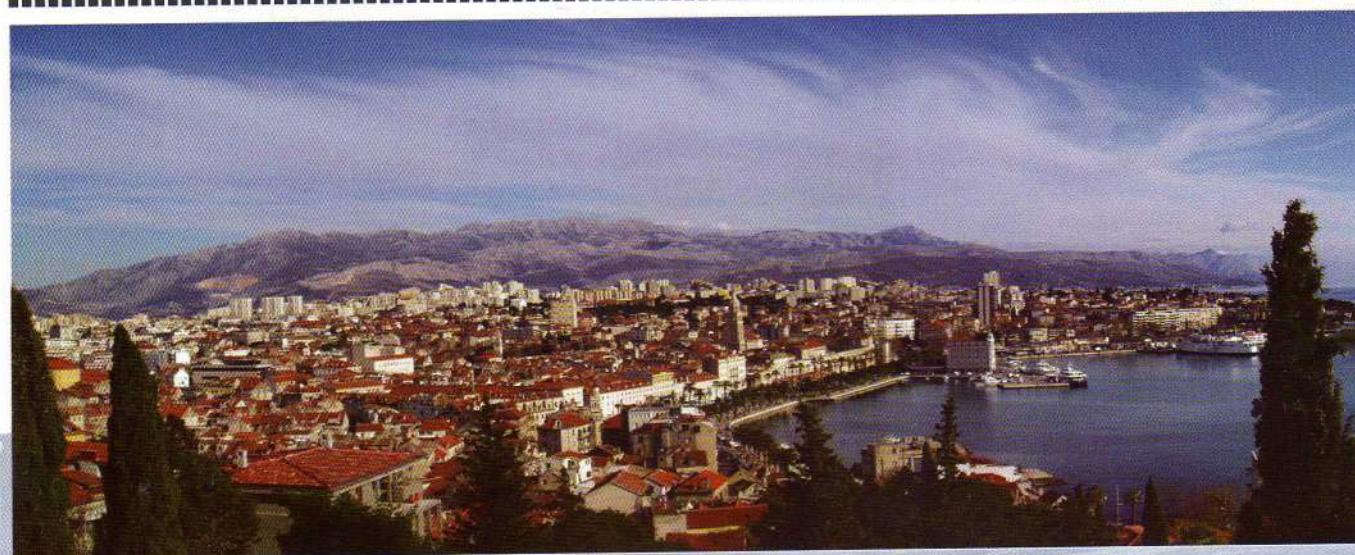
To su Sveti!!! Neki ljudi shvate da se spasenje odnosi na samo 144 000 ljudi, no to je samo broj plemena, a ne broj ljudi. Objasnjeno je kako se mnoštvo

ljudi ne može izbrojati, jer ih ima mnogo; odnosno, mi ne znamo koliki će biti broj spašenih - a to se vidi iz Biblije, Otkrivenje 7, 9.

13 Tada progovori jedan od Staraca i upita me: "Tko su i odakle dolaze ovi koji su obučeni u bijele haljine?" 14 "Moj gospodine" – odgovorih mu – to znaš ti." "Ovo su –

POVIJEST GRADA SPLITA

Iako se nastanak grada Splita povezuje s gradnjom Dioklecijanove palače u 4. stoljeću, arheološki nalazi iskopani poslije 2000. godine dokazuju da je ovo područje bilo naseljeno u starorimsko doba, davno prije Dioklecijana. Moguće je da je tu bila i jedna od grčkih kolonija, a zbog povoljnog zemljopisnog položaja vjerojatno i ilirsko naselje.

Dioklecijan, rimski car od 284. - 305., potekao je iz skromne obitelji i originalno se zvao Diokles. Reformator Rimskoga Carstva, uveo je sustav tetrarhije, odnosno simultane vladavine četiri vladara. Bio je progonitelj kršćana koji se smatrao bogom. Velika palača na području današnjega Splita sagrađena je da u njoj provede umirovljeničke dane (Dioklecijan je bio jedini rimski car koji je odstupio bez prisile).

Dioklecijanova palača najveća je i najbolje sačuvana kasnoantička palača na svijetu. Najnovija od teorija tvrdi da Dioklecijanova palača nikad nije bila samo mjesto za odmor, nego prava tvornica za preradu vune. Godine 480. u palači je otrovan posljednji zakoniti car Zapadnog Rimskog carstva Julije Nepot (često navođeni Romul Augustul 'vladao' je samo Italijom). Jedna ulica današnjega Splita nosi njegovo ime.

Značajnije naseljavanje Dioklecijanove palače započelo je

vjerojatno od 7. st., u vrijeme prvih slavensko-avarских provala. Poslije doseljenja Hrvata, Split je ostao romanski grad. Dugo je bio dio tzv. Bizantske Dalmacije budući da je kao i drugi gradovi na obali povremeno bio pod vlašću Bizanta, a povremeno pod kontrolom hrvatskih knezova i kraljeva. Split je kristijaniziran u to doba, pa je tako i carev mauzolej postao crkva. Naknadno je u baroku dodan kor, a od 13.-18. st. dozidan je monumentalni zvonik (u 19. st. temeljito obnovljen).

Od 11. st. bizantsku je vlast nad dalmatinskim gradovima zamjenila mletačka, koja se također izmjenjivala s razdobljima vladavine domaćih hrvatskih vladara. To su najprije bili takozvani narodni vladari ili kraljevi hrvatske krvi, a kasnije vladari zajedničke hrvatsko-ugarsko države.

Od 15. st. do pada Mletaka 1791., cijela Dalmacija bila je pod mletačkom vlašću. Za vrijeme turskih osvajanja, dijelom splitskog zaleđa zavladali su Osmanlije pa se Split počeo razvijati kao grad na granici i kao uvozno-izvozna luka. Grad je i ranije bio kulturno središte u kojem je djelovao jedan od prvih i najboljih hrvatskih književnika, pisac Marko Marulić, autor poznatog epa Judita.

Od 1805. do 1813. Splitom je, kao cijelom Dalmacijom, vladala

Napoleonska Francuska. Uspomena na kratkotrajnu vlast Francuza u Splitu je prva suvremena ulica, danas Marmontova, i marjanski vrh Telegrin. Po porazu Napoleona, Dalmacija je pripala habsburškoj Austriji.

Nakon Austro-ugarske nagodbe i stvaranja dvojne monarhije, Dalmacija i Split su pripali austrijskom dijelu Monarhije. Split je bio jedno od žarišta borbe protalijanskih autonomaša i narodnjaka koji su se zalagali za čvršće veze s ostatkom Hrvatske. Ipak, do kraja prvog svjetskog rata Dalmacija nije ujedinjena s Hrvatskom.

Po svršetku prvog svjetskog rata Dalmacija ulazi u novostvorenu državu (Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca, kasnije Jugoslavija). Grad od tada dijeli sudbinu Hrvatske i Hrvata.

Od tog trenutka Split je počeo intenzivno rasti, postajati sve važnije kulturno, administrativno i gospodarsko središte. Gospodarskom razvitku Splita vrlo je pridonijelo, zalaganjem tadašnjeg gradonačelnika dr. Ive Tartaglie, dovršenje željezničke pruge prema Zagrebu (Ličke pruge) godine 1925. i pripojenje Italiji Zadra, Istre i Rijeke (gradova i krajeva koji su bili većinski hrvatski) ili Trsta (koji je imao značajnu slovensku i hrvatsku zajednicu) doprinosi tome.

Grad je kroz povijest više puta mijenjao ime, tako ga nalazimo kao Aspalathos/Spalatos (grč.), Spalatum (lat.), Spalato (tal.), Spljet, Split. Podrijetlo njegova imena se izvodi od biljke brnistre (žuke), a po drugoj teoriji, ime je nastalo od latinske riječi za palaču (tal. spalato).

Svetac zaštitnik Splita je sveti Dujam, biskup Salone i mučenik iz 304. g., a suzaštitnici su sveti Anastazije (Staš) i blaženi Rajnerije (Arnir).

Položaj

Split je smješten na jadranskoj obali u srednjoj Dalmaciji na Splitskom (Marjanskom) poluotoku. Od uzvisina, okružuju ga sa sjevera planina Mosor, sa sjeverozapada brdo Kozjak, s istoka brdo Perun, a najstarija gradska jezgra se nalazi podno brda Marjana. Splitski poluotok okružuju otoci Brač, Hvar, Šolta i poluotok Čiovo. Trajekti iz luke Split često su jedina veza otoka srednje Dalmacije s kopnjem. Panoramski se Split može razgledati pobliže s prve marjanske vidilice ili s 11 km udaljene kliške tvrđave s koje se vidi cijeli Split te splitski akvatorij s otocima.

Stanovništvo

Prema popisu stanovništva iz 2001. g. grad Split ima 188.694 stanovnika. Po narodnosti, 95,15% čine Hrvati, dok ostalih 4,85% čine pripadnici

nacionalnih manjina od kojih više od 400 pripadnika imaju bošnjačka, crnogorska, slovenska i srpska.

Šire područje Splita broji oko 400.000 stanovnika.

Razvoj

Put razvoju je dugotrajan; u zadnje vrijeme vide se pomaci, otvaranjem autoceste Zagreb-Split (A1) razbija se prometna izoliranost, u Dugopolju gradi se velika industrijska zona, stvara se novi generalni urbanistički plan (2005.). U prvoj polovici 2006. splitsko gospodarstvo je bilo u porastu od čak 6%, dok je strano ulaganje u grad bilo u porastu nevjerojatnih 76% čime je postao grad s jednom od najbrže rastućom ekonomijom u Republici Hrvatskoj.

Sport

Splićani vole reći za svoj grad da je "najsportskiji grad na svitu". U Splitu su se održala brojna međunarodna sportska natjecanja, primjerice Mediteranske igre 1979. g., Prvenstvo Europe u plivanju i vaterpolu 1981. i Europsko prvenstvo u atletici 1990. godine.

U Splitu djeluju brojna sportska društva. Od najuspješnijih boraca spomenimo Branka Cikatića, Marka Žaju, Sinišu Andrijaševića.

Nadalje, Split ima teniski klub (Goran Ivanišević), boćarske klubove, klubove dizača utega (Nikolaj Pešalov).

Splićani se mogu ponositi i vozačem moto-trka Ivanom Šolom, pilotom prve hrvatske bob posade, koja je također bila sastavljena od Splićana.

Do kasnih 80-tih, u Splitu se održavao nogometni "Trofej Marjan", na kojem su sudjelovali brojni veliki svjetski nogometni klubovi (Ajax, Girondins de Bordeaux, Vasco da Gama i dr.) i velike svjetske nogometne reprezentacije, među kojima su najpoznatije SSSR i Hrvatska.

JESTE LI ZNALI...

... da je Hrvatska domovina kravate? Kao modni detalj po Europi su je u 17. stoljeću raširili hrvatski vojnici, pa je godine 1667. u vrijeme Luja XIV. ustrojena i posebna pukovnija «Royal Cravates», nazvana po Hrvatima. Od njih su taj novi modni predmet koji se nosio «a la Croate» (na hrvatski način) usvojili Parižani. Taj je izraz ubrzo postao korijenom nove francuske riječi «cravate».

... da grad Zadar ima prve morske orgulje u svijetu koje stvaraju zvuk

isključivo pod utjecajem vjetra i morskih valova.

... da je najstarije komunalno kazalište u Europi sagrađeno u Hvaru 1612. godine.

... da je torpedo oblika i ustroja kakvog danas poznajemo izumio hrvatski umirovljeni časnik Austrougarske ratne mornarice, Ivan Lupis-Lukić, godine 1860., te da se prva tvornica torpeda nalazila u Rijeci.

... da je Dubrovačka Republika prva država koja je priznala nezavisnost Sjedinjenih Američkih Država.

... da je prvi zabilježeni crtež padobrana (homo volans) djelo hrvatskog izumitelja Fausta Vrančića (1551.-

1617.) iz Šibenika.

... da je Lado je arhaična slavenska riječ korištena kao pripjev u starim obrednim pjesmama sjeverozapadne Hrvatske, a sinonim je riječima dobar, mio, drag. Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO osnovan je 1949. g. u Zagrebu kao državni profesionalni ansambl.

U svojem impozantnom repertoaru Ansambl LADO prije svega poštuje izvornu narodnu umjetnost, po čemu je poznat širom svijeta.

Uz jedinstvenu kolekciju autentičnih narodnih nošnji iznimne vrijednosti (više od 1000 kompleta), svaki koncert Ansambla LADO svojevrsna je revija originalnog hrvatskog tradicijskog ruha.

RIJEČI MUĐROSTI

Kad si sretan i sunce za tobom žuri
Ivana Brlić Mažuranić

Tajna sreće je u tome da puno
tražimo od sebe, a malo od drugih
Albert Ginjon

Tko nađe prijatelja, našao je
bogatstvo
Biblja

Mladi ne znaju što je starost, a stari
zaboravljaju što je bila mladost
Irska poslovica

Mladost je radost života; radost je
vječna mladost duha
Niveo

Družite se s onima od kojih možete
nešto naučiti
Marfijevi zakoni

Svako jutro kad svane dan
čekam ostvarenje sna
i nadanja u boljitet
dobre nekoj, vjernosti,
odanosti.

Ima li koga na svijetu tom
II' će drugom zorom nešto
drugačije biti,
prohujat će vjetar, odnijet'
neostvareno
a ostati stvarno
Ljepota i cvijet i razdragani
svijet
smijeh i sreća bit će tu

Nada Mojsova

Dragi čitatelji,

vrijeme godišnjih odmora je iza nas. S nostalgijom u mislima izmiješane su mi slike naših prelijepih gradova, sela, mora naše domovine.

Vraćamo se svakodnevnicima, našim radnim mjestima, našim domovima.

Zašto mi je u ustima gorak okus – kao da je dio mene ostao negde pored obale mora i beskrajnom plavetništu neba moga rodnoga kraja.

Kao eho nanovo i nanovo čujem udare mora i blagu pjesmu dalmatinskih klapa.

I ponovno pitanje u meni, o moj Bože, je li merala ovako biti? Zašto je svaki povratak tako bolan, zašto mi svaki povratak mora izmamiti suzu u oku, i opet ostajem bez odgovora; ili je to - usud?

U ovim redicima dajemo Vam miris mora, soli i kamena; miris slavonskih ravnica i zagorskih bregova; donosimo glas iz svih krajeva Lijepe Naše - našu, hrvatsku riječ. Nadamo se da ćete uživati u svakom trenutku, kao što istinski žrtvite svoju domovinu kad ste na svom rođnom tlu te da će Vas ovi tekstovi podsetiti na te ljepe trenutke.

Vaša urednica

CROATIA AIRLINES

Uredništvo:

„Hrvatska riječ“ Skopje ul. Nikola Parapunov bb, zgrada 8, Skopje.
Tel/Fax: +389 30 79 533
Poštanski pretinac 832
Izdavač: ZHM - Skopje

Za izdavača:

Snježana Trojačanec
Glavni urednik:
Nevenka Kostovska

Redakcija:

Anton Kuljevan, Marija Damjanovska,
Nevenka Kostovska, Snježana Trojačanec,
Ljerka Totch

Lektor:

Ana Bukvić

Fotografija:

Vlaho Brandolica

Tisk:

Cetis Print - Skopje

Grafički dizajn i priprema:

Ana Andreeva